

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12412
Tarih : 19.06.2025

10/2823

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van Büyükşehir Belediyesi'ne 2016'dan bu yana defalarca atanan kayyumların belediye hizmetlerinde yarattığı tahribatı, belediye kaynaklarının şeffaf olmayan biçimde kullanımını, sosyal hizmetlerin durdurulmasını ve artan yolsuzluk, borçlandırma, taşınır-taşınmazları yasadışı bir şekilde elden çıkarma iddialarını araştırmak ve gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Mahmut DINDAR

Van Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'de olağan üstü hal dönemlerinde istisnai olarak uygulanması gereken KHK'ler on yıla yaklaşan sürelerle çeşitli alanlarda yürürlüktedir. HDP'li belediyelerle başlayan kayyum atama sürecinin ülkede diğer bölgelere ve kurumlara yaygınlaştığı bir süreç yaşanmıştır. 2016 yılında devam eden olağanüstü hal hukuku esas alınarak başlayan kayyum atamaları bugüne kadar 160'ı aşkın belediyede halk iradesiyle seçilmiş yönetimleri görevlerini yapmasını engellemiştir. 2019 ve 2024 seçimlerinde halk iradesi kayyum atanan yerlerde iktidarın bu politikasına karşı güçlü bir yanıt vermiştir. Van ilimiz özelinde halkımız 13 ilçenin tümünde kayyum başta olmak üzere diğer iktidar politikalarına yanıt niteliğinde bir sonuç açığa çıkarmış büyükşehir belediyesi dahil 14 belediyede yönetimi DEM partiye sandık iradesiyle teslim etmiştir. Bu tarihi sonuca rağmen 29 Kasım 2024'te Bahçesaray İlçe Belediyesi'ne ve 15 Şubat 2025 tarihinde Van Büyükşehir Belediyesi'ne hukuka aykırı bir biçimde ve kolluk gücü zoru kayyum gaspı tekrar etmiştir. Kayyum irade gaspları nedeniyle en temel belediye hizmetlerinde, yatırımlarında ve kurumsallaşmasında on yıla yaklaşan aksamalar toplumsal bir sorun haline gelmiştir. Kayyum yönetimleri süresince Van kentinin temel kentsel ihtiyaçları giderilememiş, mevcut sorunlar ise

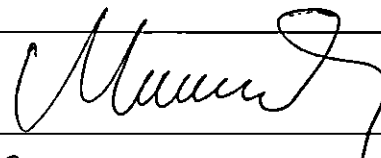
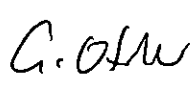
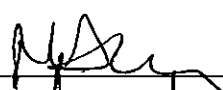
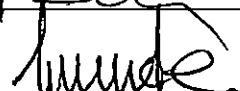
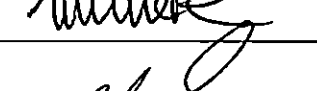
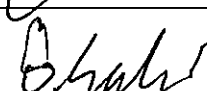
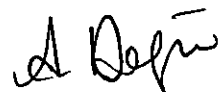
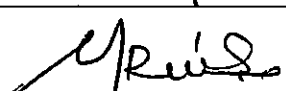
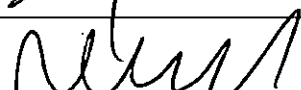
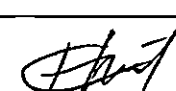
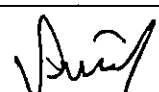
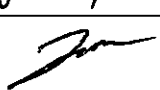
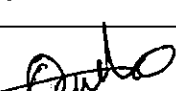
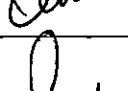
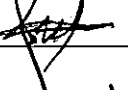
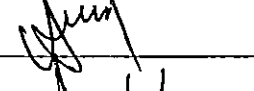
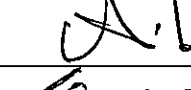
daha karmaşık bir hâl almıştır. Bu dönemde; Altyapı yatırımları, kent bütününe gözeten uzun vadeli stratejik planlardan yoksun şekilde durağanlaşmış, Ulaşım sistemi, farklı ulaşım türlerini entegre eden planlı bir yapıdan uzaklaşmış, İmar planları ise kamu yararı gözetilmeden, parçacı ve rant odaklı müdahalelerle revize edilmiştir. Kayyumlar katılımcı yerel yönetim mekanizmaları (kent konseyleri, meslek odaları, sivil danışma kurulları) etkisizleştirilmiş; karar alma süreçleri, teknik değerlendirmelerden bağımsız ve merkeziyetçi bir yaklaşımla yürütülmüştür.

Kayyumlar nedeniyle açığa çıkan hizmetsizlik bir toplumsal cezalandırma durumuna dönüşmüştür. Van Gölü hızla kirlenmekte ve nüfusu bir buçuk milyona yaklaşan Van temel belediye hizmetlerinden mahrum bırakılmaktadır. Van halkı içme suyundan trafiğe, imardan çevre temizliğine, sosyal hizmetlerden afet hazırlığına birçok konuda belediye hizmetlerinde sorun yaşamaktadır. 120 gün içinde Van Kayyımının iptal ettiği, durdurduğu, başlatılmasını engellediği onlarca belediye hizmeti sıralanabilir. DEM parti belediye yönetiminin eğitim desteği verdiği binlerce Vanlı üniversite öğrencisinin eğitim desteklerini, şiddete uğrayan kadınların barodan ücretsiz hukuki danışmanlık aldığı protokolü iptal eden kayyım, hızlı bir şekilde belediyenin öz kaynaklarını yok pahasına ve şeffaf olmayan bir yöntemle dağıtmakta veya satmaktadır. En son kamuoyuna yansıyan “ilansız” ve “rekabet koşulları sağlanmadan” “30 adet belediye taşınmaz satışının kapsamı” 200 bin metrekare olarak kamuoyuna yansımıştır. 15 Şubat’tan bu yana atanmış olan kayyumun halkın seçimle görevden uzaklaştırdığı kişileri çeşitli adlar altında yeniden belediyede maaşa bağladığı, aynı aileden kişileri yüksek maaşlara bağladığı, AKP belediye başkanı adaylarını maaşa bağladığı, AKP il teşkilatı faaliyetlerinin belediye üzerinden finanse edildiği kamuoyuna yansımıştır. Belediye bütçesinin öncelikle yerel belediye hizmetleri için harcanması gerekirken gençlik spor bakanlığı, diyanet, milli eğitim kapsamındaki hizmetlere aktarım yapılmaktadır. Van’da imar, trafik, yol, su, kanalizasyon sorunları çözüm beklerken belediye bütçesi ile cami, okul, diğer kamu binalarının tadilatı yapılmaktadır.

Bu bağlamda Van başta olmak üzere bölge illerinde kayyum atamalarının yol açtığı genel tahribat, hizmet eksikliği, yolsuzluk, belediye varlıklarında sebepsiz azalma ve mal kaçırmaları, belediye personeline yönelik sürgün, ihraç vb. hukuk dışı uygulamalar, belediyelerin fahiş borçlanmaları, belediye taşınırlarının hukukdışı ve yetkisiz bir şekilde haraç-mezat satılması, diğer kamu kurumlarına belediye bütçesi ve taşınmaz/taşınır kaynaklarının hukuk dışı ve yetkisiz bir şekilde kullanılması gibi başlıkların incelenmesi, kayyum rejiminin anti demokratik ve

•

yasadışı hususlarının tespiti, açığa çıkan toplumsal zararların önüne geçilmesi ve yerel demokrasinin gereklerinin yerine getirilmesi için ilgili çalışmaların yürütülmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3			
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	